

SPATADERS (of varices)

Inleiding

Welkom op onze dienst vaatheelkunde. Bij jou werden spataders aan één of beide benen vastgesteld die best kunnen verholpen worden met een heelkundige ingreep.

Deze brochure geeft je uitleg over de procedure die zal gevolgd worden. Heb je nadien nog vragen, aarzel niet deze te stellen aan jouw behandelende arts of de verpleegkundigen op de afdeling.

Wij wensen je alvast een spoedig herstel en een aangenaam verblijf op ons heelkundig dagziekenhuis.

Het verpleegkundig en medisch team vaatheelkunde.

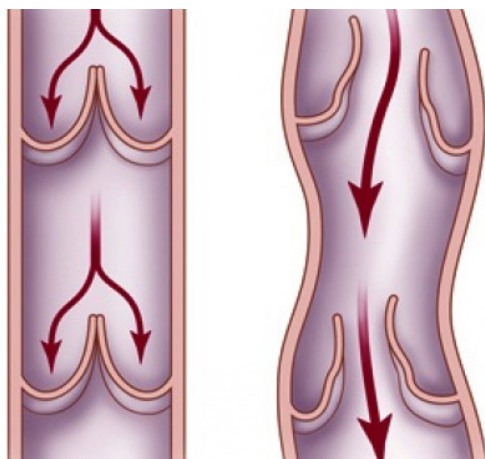
Wat zijn spataders?

Er zijn twee soorten aders in de benen:

- oppervlakkige aders liggen in of net onder de huid,
- diepe aders liggen tussen de spieren.

Deze aders brengen het bloed terug naar het hart, tegen de zwaartekracht in. Daarvoor hebben de aders kleppen, vooral in de lies en ter hoogte van de knieholte. De kuitspieren gaan bij het stappen afwisselend samentrekken en ontspannen, waardoor het bloedvat leeggepompt wordt en zich vervolgens terug vult. Zo ontstaat er een bloedstroom naar het hart toe. Zo zorgen de kleppen ervoor dat bij het rechtstaan het bloed niet door de zwaartekracht kan terugvloeien naar de voeten.

Als de mechanismen falen en er toch terugvloeit van bloed (reflux), spreken we van veneuze insufficiëntie. Het bloed zal zich opstapelen in de oppervlakkige aders en daardoor stijgt hierin de druk. Dit leidt tot uitzetting van de aders. Dergelijke uitgezette aders noemen we varices of spataders.

Normale ader

Spatader

Wat zijn spataders?

Wat zijn mogelijke klachten van spataders?

- Esthetisch storende aders
- Vermoeide, zware benen
- Krampen
- Tintelingen
- Jeuk, eczeem
- Lokale pijn of branderig gevoel over een spatader
- Vochtopstapeling, zwelling
- Veneus ulcus of open been

Wat zijn de risicofactoren van spataders?

- Leeftijd
- Vrouwen
- Zwangerschap
- Hormonen, orale anticonceptie
- Erfelijkheid, familiale belasting
- Obesitas (zwaarlijvigheid)
- Staand beroep

Wat zijn de gevolgen van spataders?

- Huidverandering
 - eczeem,
 - bruinverkleuring (okerdermatitis),
 - verharding van de huid (lipo- en dermatosclerosis),
 - witte littekenhuis (atrofie blanche),
 - open been (ulcus) dewelke niet geneest.
- Oppervlakkige thromboflebitis: rode, pijnlijke harde streng
- Bloeding ter hoogte van de spatader

Behandelingsmogelijkheden

Afhankelijk van de plaats van de spatader en de ligging en de diameter van de spatader zijn er drie mogelijkheden:

- Klassieke operatie
- Endoveneuze behandeling: laserablatie
- Sclerotherapie (droogspuiten) of Foamsclero

of een combinatie van deze technieken.

Klassieke operatie

De klassieke operatie wordt uitgevoerd in het dagziekenhuis onder algemene verdoving. De dag voor de opname bel je tussen 14u00 - 16u00 naar het ziekenhuis om je opname-uur te kennen (tel.: 011 71 55 55).

Vorbereiding

- De dag van de ingreep moet je nuchter zijn, vanaf middernacht mag je dus niet meer drinken of eten.
- Vergeet niet jouw eventueel voorgeschreven steunkousen klasse 2 mee te brengen. Deze zullen onmiddellijk na de operatie aangedaan worden.
- Als je bloedverdunners neemt, moet je dit zeker melden aan jouw arts en dienen deze al dan niet gestopt of vervangen te worden.
- Je mag de benen voorzichtig ontharen de avond voor de ingreep.

Wat houdt een klassieke operatie in?

Bij slecht werkende kleppen in de lies, wordt er een insnede gemaakt in de lies. Het betreffende oppervlakkige bloedvat wordt op gezocht en de verbinding met de diepe ader wordt verbroken. Vervolgens wordt een stripper (geleider) in de ader ingebracht en ter hoogte van het onderbeen of de enkel weer opgevist. De ader wordt aan deze stripper vastgebonden en op die manier verwijderd. De zijtakken worden via bijkomende kleine insneden verwijderd. Deze ingreep kan ook toegepast worden voor de ader in de kniekuil.

Endoveneuze operatie

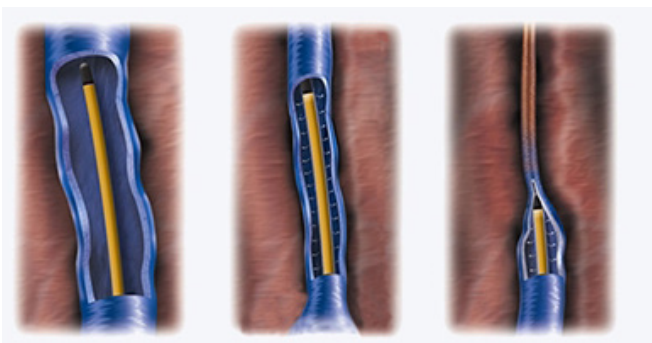
De endoveneuze behandeling gebeurt in het dagziekenhuis onder algemene verdoving. De dag voor de opname bel je tussen 14u00 - 16u00 naar het ziekenhuis om je opname-uur te kennen (tel.: 011 71 55 55).

Vorbereiding

- De dag van de ingreep moet je nuchter zijn, vanaf middernacht mag je dus niet meer drinken of eten.
- Vergeet niet jouw steunkous(en) klasse 2 mee te brengen als je deze reeds hebt. Deze zullen onmiddellijk na de operatie aangedaan worden.
- Als je bloedverdunners neemt, moet je dit zeker melden aan jouw arts en dienen deze al dan niet gestopt of vervangen te worden.
- Je mag de benen voorzichtig ontharen de avond voor de ingreep.

Wat houdt een endoveneuze operatie in?

Onder echogeleide wordt via een klein sneetje in het been een laserfiber in de zieke ader geschoven tot aan de lies/kniekuil. Als de catheter op zijn plaats zit, wordt er fysiologisch water rondom de ader ingespoten om de omringende weefsels te beschermen en de vaatwand tegen de catheter te duwen. De laser laat het water in het bloed en in de cellen van de vaatwand koken, hierdoor zal de ader verlittekenen. De laserfiber wordt langzaam teruggetrokken zodat de hele lengte van de zieke ader behandeld wordt. Daarna worden via kleine insneden de zijtakken verwijderd. De kleine sneetjes worden afgeplakt met steri-strips.

Sclerotherapie (droogspuiten)

Sclerotherapie en foamsclerotherapie:

Kleine haarvaatjes kunnen op de raadpleging drooggespoten worden indien de grote onderliggende aders zijn nagekeken en normaal zijn of in aanvulling op heelkunde.

Mogelijke complicaties

Elke operatie brengt bepaalde risico's met zich mee. Om deze risico's te verkleinen, word je voor de operatie onderzocht en worden er voorzorgsmaatregelen getroffen.

Complicaties die bij elke operatie kunnen voorkomen

Bij elke operatie kunnen er wondinfecties, een thrombose, longembolie (= bloedklonter in de longvaten), een bloeding en/of beschadiging van organen of zenuwen optreden. Een longontsteking of een hartinfarct kunnen na een operatie voorkomen. Door er extra aandacht aan te besteden om deze complicaties te voorkomen, is de kans hiervoor gelukkig klein.

Complicaties die bij een spataderoperatie kunnen voorkomen

Nabloedingen en bloeduitstortingen kunnen optreden. In dit geval is een extra drukverband samen met de hoogstand van het been noodzakelijk om de bloeding te stoppen. Na enige tijd kan je opnieuw rondlopen.

Soms kan er ook een kneuzing van een gevoelszenuw optreden aan de binnenzijde van het been. Daardoor kunnen tijdelijk gevoelsstoornissen ontstaan ter hoogte van de huid, maar dit herstelt zich meestal spontaan.

Onmiddellijk na de operatie zal een steunkous klasse 2 of een compressief verband aangedaan worden en meestal volgt nog een extra steunwindel om nabloedingen te voorkomen.

Na de operatie verblijf je meestal een uurtje op de ontwaakzaal (recovery). Hier zal gelet worden op eventuele pijn en mogelijke nabloedingen.

Daarna kom je terug op jouw kamer. Je blijft na de ingreep nog een 02u30 in bed met de benen in hoogstand. Na minimum 3 uur kan je het ziekenhuis verlaten, nadat jouw arts je heeft bezocht en verder geïnformeerd heeft.

Ontslag

Je mag het heelkundig dagziekenhuis verlaten als je je goed voelt, goed wakker bent, iets kleins hebt kunnen drinken en eten, hebt kunnen plassen.

Bij jouw ontslag uit het ziekenhuis krijg je een afspraak mee voor een controle raadpleging. De steunkous dien je tot de controle-raadpleging dag en nacht aan te houden. De overliggende windel kan daags nadien verwijderd worden. Op de raadpleging zal de kous uitgedaan worden en worden de plakkertjes verwijderd. De steunkous mag terug aangedaan worden en zal verder overdag naargelang je er comfort van ondervindt gedragen worden.

Bij pijn is Paracetamol (Dafalgan®) 1g aangewezen, maximaal 4x per dag. Mocht je drie dagen na laserbehandeling pijn beginnen te ervaren is het aangewezen om een ontstekingsremmer te nemen, deze zal worden voorgeschreven. Dit treedt niet bij alle patiënten op maar is een normaal postoperatief fenomeen en is van voorbijgaande aard.

In de eerste week na de ingreep is het belangrijk dat je voldoende **rondwandelt** om de bloedcirculatie te onderhouden en thrombosevorming (bloedklonter in de ader) te voorkomen. Verder dien je het been in **hoogstand** te houden tijdens rust. Langdurig rechtstaan is af te raden.

Thuis mag je vanaf de eerste dag 's avonds een lichte maaltijd nemen.

VAATHEELKUNDE:

Dr. Pieter van de Gender
Dr. Sarah Van Loo

Bereikbaarheid:

Via het secretariaat tel.: 011 71 58 07

E-mail: vasculaireheelkunde@sfz.be

Publicatiedatum: Oktober 2023, team vaatheelkunde
Sint-Franciscusziekenhuis
P. Paquaylaan 129 - 3550 Heusden-Zolder
Tel.: 011 71 50 00 - Fax.: 011 71 50 01 - www.sfz.be